

Medlems

NYTT

nr 1 1997

Riksförbundet Finska Krigsbarn

Riksförbundet
Finska krigsbarn.

Fotot visar en relief som Olavi Räihä gjort på beställning av Sam Halonen-Norlin.

Reliefen heter "Krigsbarn -44".

Olavi Räihäs adress är Fältskärs Gård, 725 92 Västerås, tel. 021-55674.

Sam Halonen-Norlin bor också i Västerås.

ÅRSMÖTE 26-27 april i Västerås.

Boka helgen. Inbjudan, program, anmälningsblankett har skickats ut till alla medlemmar

RENUMERERA PÅ MEDLEMS-NYTT 1997

Kostar 40 kronor

Sätt in summan på RFK:s postgiro-nr 42 45 497-5.

Märk "Prenumeration" på talongen

och glöm inte att ange namn och adress samt ev. adressändring.

Brev från ordföranden

Mitt förordnande som RFK:s ordförande går ut den 26 april och jag vill därför ge en blomma till alla som ställt upp i Krigsbarnsrörelsen under 1996, både inom RFK:s styrelse och i lokalföreningarna. Jag vill också önska alla funktionärer och medlemmar framgång i det fortsatta arbetet.

För mig har 1996 gett insikt i hur mångbottnad vår rörelse är och vilka djupa, dramatiska och ömmande rötter den vidrör. Inte minst har bidragen till MedlemsNytt vittnat om detta.

Inflödet av material och prenumerationerna visar att vi verkligen behöver ett språkrör. Jag hoppas att vi tillsammans och med hjälp av bidrag från fonder ska kunna göra den ännu bättre. Om den nya styrelsen vill, fortsätter jag gärna redaktionsarbetet.

Krigsbarnspris

För att göra verklighet av våra stadgade intentioner om vidarebefordring av våra erfarenheter till gagn för nutida krigsbarn, vill jag upprepa motionen från -96 om ett årligt krigsbarnspris. Om Du inte tycker det är ett bra sätt vill jag utmana Dig att komma på en bättre idé eller att förbättra denna. Sätt igång! Ett pris skulle:

- 1) Sätta barnet (krigsbarnet) i centrum.
- 2) Ge personer som aktivt verkar för krigsbarns bästa ett konkret stöd.
- 3) Väcka opinion mot olämpligt agerande mot utsatta barn.
- 4) Göra flera oorganiserade krigsbarn intresserade av vår förening.
- 5) Locka andra än finska krigsbarn till vår rörelse. Utan ett brett engagemang kan vår rörelse splittras och tyna bort.

Många av oss har farit illa av omflyttningarna.

Skulle det inte vara skönt att få sätta kraft bakom orden "Detta får inte hända igen" och uttrycka tanken i en praktisk handling?

Till visionen hör ett samarbete med finska och danska föreningar samt en koppling till motionen -96 om uppsättning av en minnesrelief och motionen om internationalisering av finska krigsbarns erfarenheter. Visst måste det finnas EU-medel att söka, om någon nu börjat grubbla över finansieringen. Insamling är också en väg, vilket visades när Kemi-statyn skulle göras. Gnugga nu geniknölarna och kom med idéer. De behövs! Du behövs!

Med detta vill jag tacka för det gångna året och önskar den nya ordföranden och styrelsen lycka till.

Aune Karlsson

ÅR

ÅRS

ARR

PRO

HOTE

ÅRSMÖTESNYTT 1997

ÅRSMÖTE

Det är till Västerås vi ska resa i år på RFK:s årsmöte!

Ta fram almanackorna och boka in 26-27 april. Det är ett viktigt möte. Ny ordförande ska väljas och de nya stadgarna ska börja gälla.

De som minns borlängemötet kommer nog att uppleva en del känslor av nostalgi. Det kan förstärkas av musikgruppen "Kantelebyggarna", som ju spelade även då.

ARRANGÖR

Styrelsen i FKMS, Finska Krigsbarn i Mellansverige, har skött förberedelserna och hälsar oss välkomna.

De har förhandlat fram mycket fördelaktiga priser på Hotel Edison, eller vad sägs om 320 kr/bädd+frukost?

PROGRAM

Programmet för övrigt verkar mycket intressant med inblickar i det finska nationaleposet "Kalevala" och diktläsning av Onerva Kiiveri, som vi minns från mötet i Västerås -91, då interimsstyrelsen bildades.

På söndagen får vi höra ett föredrag av Aura Korppi-Tommola, som är docent i Finlands historia och således vet vad hon talar om då hon berättar om barnens situation i Finland under krigsåren. De minnesgoda kan jämföra med Åke Appelgrens föredrag i samma ämne i Borlänge. Aura Korppi-Tommola är för närvarande forskningschef vid Mannerheims Barnskyddsförbund i Helsingfors.

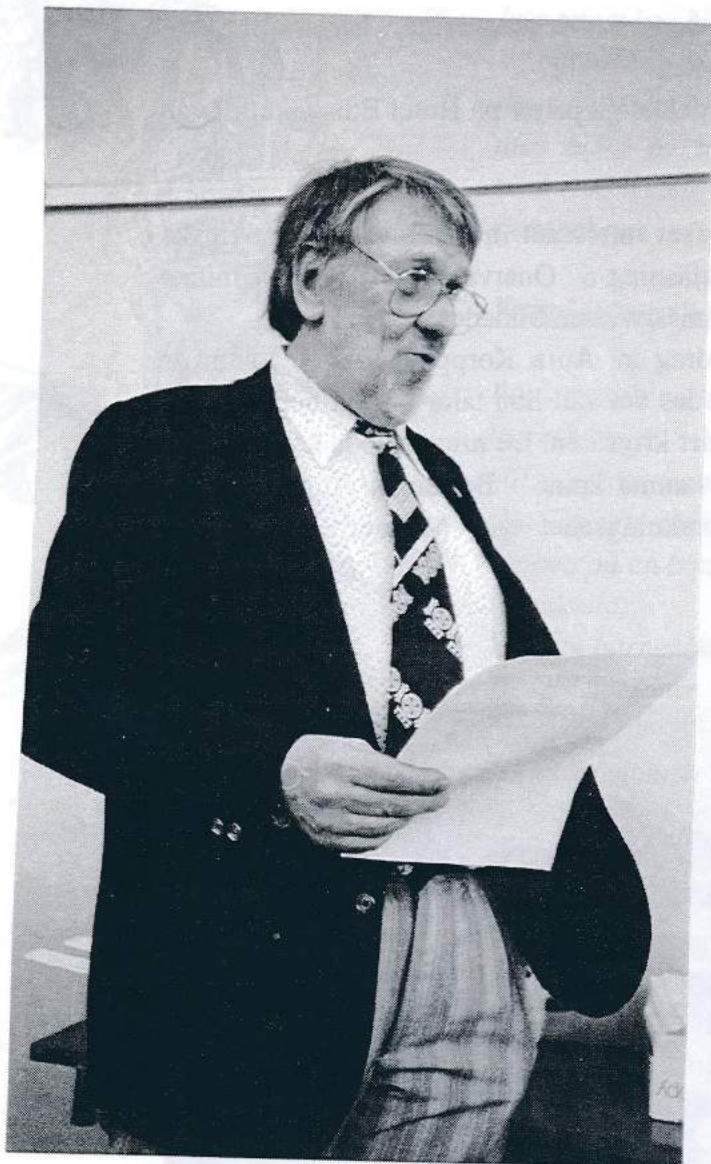

RIKS-
ARKIVET

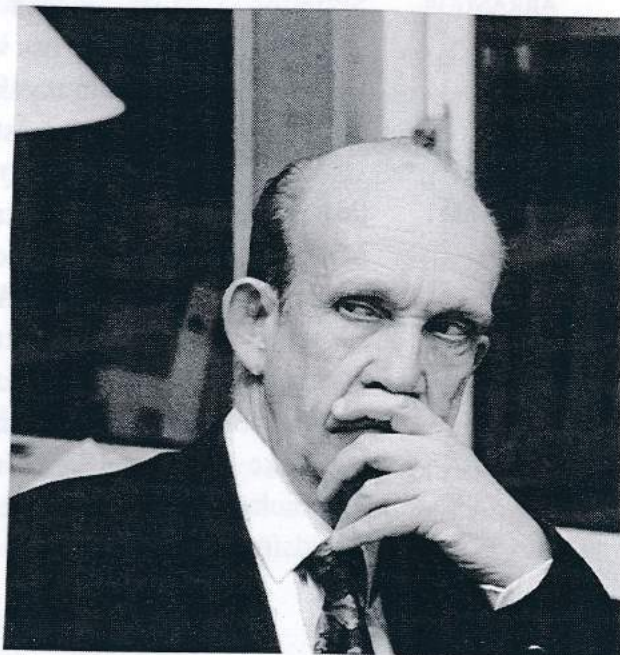
Ställ gärna frågor till Lars-Olof Welanders och Gun-Britt Aagård från Byrån för enskilda arkiv, Riksarkivet! De ska berätta om sin verksamhet, men vill gärna ha en dialog med åhörarna.

KONSTIGT
MÖTE

Till det konstituerande styrelsemötet på söndagmorgon kallas bara den nya styrelsen. Andra får ta det lugnt vid frukosten.

ERIC NETZ, HEDERSORDFÖRANDE,
SKA TALA PÅ ÅRSMÖTET

BENGT JOHANSSON GRUBBLAR
ÖVER BUDGETEN?

ONERVA KIIVERI LÄSER DIKTER

ård från
ksamhet,

as bara

- GÄSTER
FRÅN
FINLAND
- I Finland har krigsbarnsrörelsen vuxit lavinartat under det senaste årsmötet. Nu finns det 10 lokala föreningar och man håller som bäst på att bilda ett riksförbund. Redan har 80 (!) personer från Åbo och Lahti anmält sig som deltagare i Västerås. Varmt välkomna, alla från Finland. Hoppas att även finnebornen från Danmark kommer. Alla lika välkomna!
- MATRIKEL
- Den som vill ha medlemsmatrikel och övriga årsmöteshandlingar hemsända, skickar ett frankerat och adresserat kuvert till Pirkko Ahlin, John Ericssons-gatan 55, 652 19 Karlstad. Meddela adressändringar till Såde Ikonen, tel 035-18 49 75!
- MEDLEMS-
NYTT
- MedlemsNytt, 4 nr under 97, kostar 40 kronor, om Du inte redan prenumererat. Sätt in beloppet på pg 42 45 497-5.
Årsmötet kommer att ta ställning till framtida finansiering och distribution av MN. Nr 1/97 distribuerades till prenumeranterna innan årsmötet.
- STUDIE-
FRÅGOR
- Nu finns det studiefrågor till Lillemor Lagnebros doktorsavhandling "Finska krigsbarn". De är till hjälp när man vill studera avhandlingen för att få ut mera av den. Ring Aune tel 0240/154 07.
- MÖTEN
- Korsör i Danmark 14-15/6, tel 74 52 55 08.
Åbo 13-14/8, tel 009358-921-38 57 74. Anm.-blankett bifogas.
Göteborg 11-12/10. Krigsbarnsseminarium i Kungälv.
- VYKORT
- Inför årsmötet som ju dessutom är RFK:s 5-årsjubelieum trycks det vykort med den vinnande dikten från diktävlingen samt några andra motiv. Pris 5 kr/st. De kan beställas från Pirkko Ahlin och även köpas på årsmötet.
- MEDVERKA
I MN
- Slutligen! Skicka in Din förenings verksamhet i en *kortfattad form* så kommer den in i MN. MedlemsNytt ska ju fungera som ett kontaktorgan föreningarna emellan. Alla behöver vi inspiration av varandra.
Före den 20 maj måste manus in till Aune Karlsson, Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika. Berättelser, brev och annonser är också välkomna.

Vid pennan:
Aune Karlsson

Vänskapskärlek

vår vänskapskärlek är ett band av eld och is
starkare än stål och lenare är en
sommarnattsbris
växer den sin egen väg genom tidens väv
binder oss samman bortom tidens och rummets väv
ända från ungdomens blossande kinder
trotsar den faror och övervinner hinder...

vår vänskapskärlek glänser som av hjärteblod
består av förståelsens och omtankens mod
lyckan vandrar i dess glödande spår

den blir starkare
från år till år

ingenting kan förgöra den
inte ens döden kan röra den...

Mirja Agge-Eklund

Tuulikki Stenroos

Lilla syster

Jag höll så hårt
min systers hand
på väg till detta
nya land

ty jag var redan fem
och stor
ta hand om lillasyster
sade mor

Men de som ännu
större var
så lätt min syster
från mig bar

och någon höll mig
stadigt fast –
det kändes som
mitt hjärta brast

Förlåt – jag klarade
det inte mor –
kanske var jag ej
tillräckligt stor

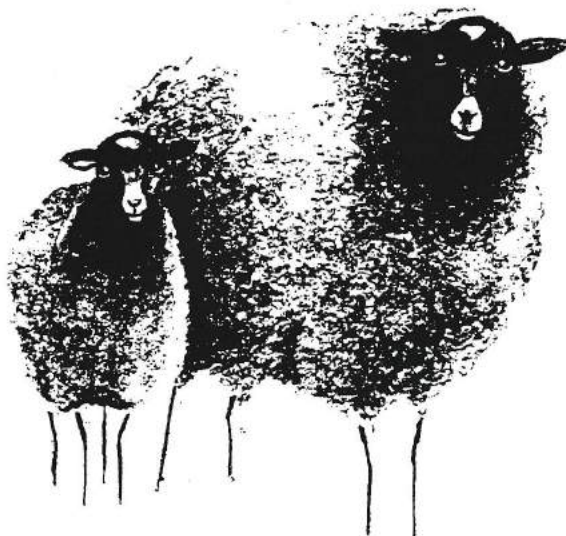
Vykort: Aune Karlsson

Två vykortsmotiv till finns förutom dessa två. På första sidan ser du Olavi Rähäs relief och ett fjärde motiv är den vinnande dikten från pristävlingen. Du kan beställa hos Pirkko Ahlin. Sätt in 20:– för alla fyra alt. 4:–/st på pg 42 45 497–5. Ange "Vykort" och vilka motiv Du önskar. Korten är svart/vita. De kan också köpas på årsmötet.

lund

Maria

Annali Löfqvist - 16

okort: Annali Löfqvist

Sirkka Eriksson

Dagar i mars månad 1940

När Urho inte kom hem från sitt arbete en dag och det hade varit brandbomber på eftermiddagen, blev mamma väldigt nervös, och vi gick tillsammans för att ta reda på vad som hänt. Det var 32 grader kallt och började bli mörkt.

Eftersom det var mörkläggning och inte en strimma ljus syntes någonstans, såg vi ingenting, utan kolliderade med några människor vid vårt gathörn.

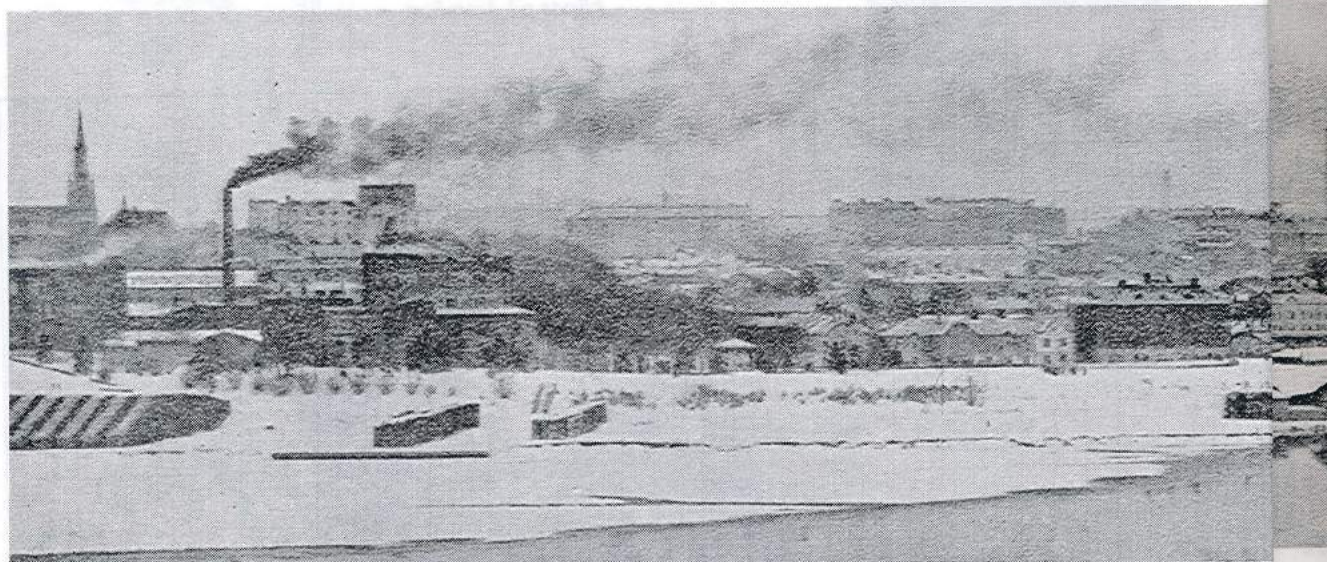
Sedan kunde vi orientera oss i skenet av alla eldsvådor på olika håll. Vi skyndade oss förbi Kyttylä, där nio hus i rad brann för fullt, och jag visade mamma vilket Hilikka från min klass bodde i. Annars gick vi tysta och fort. Lågorna såg för kusliga ut mot den mörka himmelen för att man skulle kunnat prata.

När vi hade en bit kvar såg mamma Urhos ena vante på gatan. Då stormade mamma genom en polisspärre och slogs mot poliser och gick vidare bara. Jag efter. Vid det här laget hade min högra kind förfrusit trots att jag hade halsduk över ansiktet.

Det brann i alla hus kring Urhos arbetsplats, och vi såg Urho på taket fyra våningar upp i full färd med att långa vattenkärler tillsammans med militärer. Mamma sände vantar till honom med någon, även en av sina tröjor, halsdukar och annat. Vi frös så att vi skyndade oss hem.

Urho kom sent hem, hungrig och sotig. "Vattenledningar krånglade och brandkåren hann inte allt, alla måste hjälpa till", förklarade han. Inte ett ord av klagan, och det blev ändå 14 timmars arbetsdag för honom.

Nästa morgon gick han till sitt jobb igen som om ingenting hade hänt.

Talvista Tamperetta Hatanpäältä nähtynä.

Vinterbild över Tammerfors sedd

Sirikka Eriksson

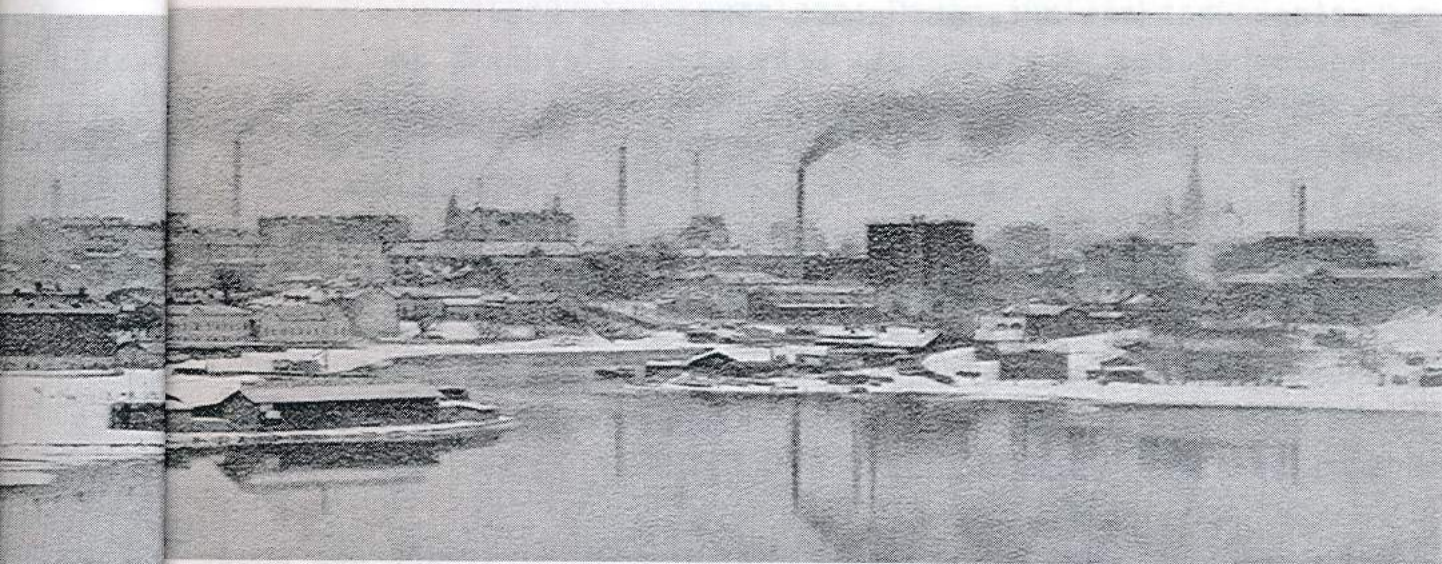
När branden släcktes med svagdricka

Urho traskade alltså till sitt jobb på morgonen. Många av husen kring järnhandeln där han jobbade hade brunnit, men det huset stod kvar helt. Allt var lugnt. Först var hans uppgift att hämta saker från vinden. Vindstrappan var gemensam med ett kafé, vägg i vägg med järnhandeln. Urho lade i förbigående märke till att kaféet hade fått en sändning svagdricka, 10-litersflaskor stod i rader i en gemensam korridor.

När Urho var halvvägs på vindstrappan, kom en servitris springande uppifrån och ropade: "Hjälp, det brinner!" Urho hann se en eld mellan ett par pelare, och han skrek ner till en expedient: "Vatten fort, det brinner här!" "Det kommer inget vatten!" svarade många röster. "Något blött då – Svagdricka! Svagdricka", ropade Urho.

Alla expediter började långa upp svagdricka, även servitriserna sprang med alla möjliga byttor och tillbringare i händerna. Urho stänkte det kvickt över elden, jobbade systematiskt, den sidan elden och den sidan elden, och så och så... Nere bland expediterna rådde allmän förvirring, alla sprang med byttor och det skummade irriterande.

När Urho sedan hade allt under kontroll, kom brandkåren. Urho kom hem och tvättade sej. Vi hade vatten. Urho såg ut som hade han blivit doppad i en välling av sot, aska och svagdricka. "Alla brandbilar var upptagna i bränder på annat håll, därför var vattnet avstängt i centrum, man tog för givet att faran var över för gårdagens bränder, dock kom väl en gista ändå och började ta fart på vinden", förklarade Urho.

från söder över Hatanpää.

Tampere in winter, seen from the south.

LITE STATISTIK OM FINSKA KRIGSBARN

Vi var cirka 70 000 barn som kom från Finland till Sverige under krigsåren 1939-45. Man uppskattar att ungefär 14 000-15 000 blev kvar här. Det gör 20 procent.

Många av dessa adopterades av sina svenska fosterföräldrar.

Hur många?

På Riksarkivet i Stockholm finns ett kartotek över dessa adoptivbarn.

Att det finns ett sådant register torde vara totalt okänt för de flesta.

Jag upptäckte kartoteket nästan av en slump. Eftersom vi inom Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn planerat en träff på temat "Adoptivbarn eller fosterbarn?" offrade jag någon timme på att gå igenom korten.

Resultatet: Totalt 1 444 finska barn adopterades under eller omedelbart efter kriget.

Av dem var 801 flickor och 641 gossar. 55,6 procent flickor, 44,4 procent gossar.

Därav kan man dra slutsatsen att flickor var populärare än gossar. Kön fördelningen bland krigsbarnen var mycket jämn: 51 procent flickor, 49 procent pojkar.

En del krigsbarn adopterades senare, som tonåringar eller äldre. De har inte kommit med i registret eftersom Hjälpkommittén upplöstes.

Det finns skäl att anta att minst lika många blev s k vuxenadopterade. På vissa håll krävdes t ex svenskt medborgarskap för högre studier, och ofta var det mest näraliggande sättet just adoption.

Tio procent av oss som blev kvar här blev alltså adopterade direkt.

Är det en hög eller en låg siffra?

Jag vet inte. Det finns inget jämförelsematerial.

Detta var, så vitt jag vet, den första stora vågen av adoptioner av utländska barn som skedde i Sverige.

(Vi kan förstas jämföra med situationen i Danmark: dit kom under de första krigsåren 3 870 finska barn, cirka 400 stannade. Det gör ungefär 10,4 procent. Av dessa 400 blev 100 adopterade ganska snart, dessutom 126 "vuxenadopterade", totalt 226. Det gör knappt

6 procent av totala antalet krigsbarn i Danmark, men hela 56,5 procent av dem som blev kvar där.) 1)

Skillnaden mellan adoptivbarn och fosterbarn?

Adoptivbarnen blev en likaberättigad del av den svenska familjen, hade sin framtid i Sverige, banden med det gamla hemlandet, med föräldrar och syskon, klipptes ofta av, helt eller delvis.

Oftast var barnen så små att man inte frågade efter deras vilja i det här sammanhanget, ibland manipulerades barnen att ta avstånd från sina biologiska föräldrar: "de ville ju inte ha dem".

De allra flesta av dessa adoptivbarn glömde bort finska språket totalt, eller, i de fall barnen var mycket små, så fick de aldrig lära sig annat än svenska.

För oss som stannade som fosterbarn träffades ofta s k fosterbarnsöverenskommelser mellan de svenska fosterföräldrarna å ena sidan och de biologiska föräldrarna i Finland å den andra, eller ibland med Hjälpkommittén för Finlands Barn som motpart, eftersom den hade rätt att träffa sådana överenskommelser.

De innebar att fosterföräldrarna förband sig att svara för barnens uppehälle och skolgång här, och efter fosterbarnstidens slut (som inte blev direkt definierad) bekosta deras hemresa till Finland.

(Vi är många som aldrig blev hemskickade, och alltså fortfarande väntar på respengar...)

För många finska barn som stannade i Sverige träffades inga fosterbarnsöverenskommelser. Deras juridiska situation har alltså varit oklar.

Många av fosterbarnen tappade också sitt finska språk. Alla som försökt att lära det på nytt i vuxen ålder vet hur oerhört svårt det är. Det är inte många som lyckas (såvida man inte flyttar tillbaka till Finland och blir helt omgiven av språket).

Hur har det gått för adoptivbarnen?

De flesta fick det bra, materiellt sett. Men känslomässigt? Det återstår att undersöka.

Femtio års erfarenheter finns att hämta för den som vill forska i ämnet.

Kartoteket på Riksarkivet är öppet för vem som vill studera det. Säg att åtminstone 1 200 eller 1 300 av adoptivbarnen fortfarande är i livet. Vilket oerhört forskningsmaterial!

Adoptivbarnen kan inte vara särskilt svåra att spåra: i registret

finns visserligen bara namnet, men man kan lätt hitta deras födelsedata m m i huvudkartoteket över de finska krigsbarnen. Vill man dessutom studera deras hälsotillstånd vid ankomsten till Sverige finns läkarkort för var och en. Till och med detta kartotek är öppet för envar att utforska, i motsats till motsvarande arkiv i Helsingfors som omgärdas med sträng sekretess.

(Orsaken till denna skillnad när det gäller sekretessen ligger i det förhållandet att Riksarkivet i Stockholm enbart härbärgerar Hjälpkommitténs arkiv, som betraktas som ett privat arkiv. Arkivmaterialet i Helsingfors sorterar under Socialministeriets handlingar och är alltså "officiella" statliga handlingar, vilket inte är detsamma som "offentliga".)
Så, presumtiva forskare: kom loss!

Kai Rosnell
krigsbarn, f d fosterbarn

- 1) Enligt Marianne Larsen, som forskat i detta ämne i Danmark.

finns visserligen bara namnet, men man kan lätt hitta deras födelsedata m m i huvudkartoteket över de finska krigsbarnen. Vill man dessutom studera deras hälsotillstånd vid ankomsten till Sverige finns läkarkort för var och en. Till och med detta kartotek är öppet för envar att utforska, i motsats till motsvarande arkiv i Helsingfors som omgärdas med sträng sekretess.

(Orsaken till denna skillnad när det gäller sekretessen ligger i det förhållandet att Riksarkivet i Stockholm enbart härbärgerar Hjälpkommitténs arkiv, som betraktas som ett privat arkiv. Arkivmaterialet i Helsingfors sorterar under Socialministeriets handlingar och är alltså "officiella" statliga handlingar, vilket inte är detsamma som "offentliga".)
Så, presumtiva forskare: kom loss!

Kai Rosnell
krigsbarn, f d fosterbarn

- 1) Enligt Marianne Larsen, som forskat i detta ämne i Danmark.

Arto Ahonen kåserar:

Hieman saunasta/lite om bastun

Det sägs att alla rätttrogna muhammedaner har fem förpliktelser, som i korthet kan räknas enligt följande: **Trosbekännelse, bön, fasta, allmosa och pilgrimsresa.**

Översatt till en rättrogen finsk bastufantast skulle man kunna säga att även han/hon har fem förpliktelser, vilka uppräknade skulle kunna se ut enligt följande:

1. **Sauna** (bastu) är på ett sätt en **helig plats**. Man får inte bråka i där, ej jakta, utan man måste ta det cool. (Kan bli lite svårt i över hundra graders värme!!!)

2. Redan när man stiger in i bastun, skall bastuanden (-rået -tomten,) **hälsas med vördnad**. Man kan säga till exempel följande hälsningsramsas:

"Tääl on löyly, tääl on lämmin, tänne minä tulla rämmin."

(Här finns ånga, här finns värme, hit mig jag nu sakta hasar).

3. Den rättlärdaste bastuälskarens **fasta** varar i regel en vecka, från lördag till lördag.

4. Bastuägaren skall minst en gång per år **bjuda bastubad till en som inte äger bastu**.

5. Beträffande **pilgrimsresa** så skall en äkta bastubadare minst en gång under sin jordevandring besöka ett ställe, där det finns många olika bastun. Ett sådant ställe är **Muurame** i Finland, där **bastumuseum** finns. Har man inte möjlighet att göra en sådan resa, så tror artikelförfattaren, att det ej är ett straffbart brott, om man istället, som någon slags surrogatresa, besöker en rökbastu och där genomgår den så viktiga reningsprocessen i äkta genuin bastumiljö och -atmosfär. Det klatcshande ljudet av björklöv mot bastubadarens kropp bör givetvis höra till saken.

Lite om bastuns historia.

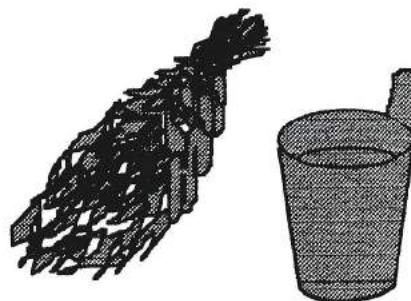
Till religiösa riter, för att bota sjukdomar och att rengöra sig, har alltid olika typer av svettbad hört till. Detta gäller för såväl

olika natur- som för kulturfolk. Framför allt var bastubadandet välkänt bland högre klassen i forntidens Indien, i Grekland och i Romariket, samt i islamiska länder och i medeltida europeiska städer. Överallt i de uppräknade ställen har svettbadandet försvunnit, men finner och andra finskugriska folk har bevarat bastubadandet som badform för alla samhällsklasser från fordom till nutid. De och även deras östra grannar skiljs från andra bastubadare genom att de reglerar och varierar den övrigt heta torra värmen till fuktigare och svalare värme genom att slunga vatten till de heta stenarna. Ett svenskt namn på detta skulle kunna vara **att kasta bad**. Detta badkastarbälte omfattar Finland, de baltiska länderna och norra Ryssland. Det första skrivna anteckningen om bastubad sägs vara skriven av upptäcktsresande, shejk Ibn Dastas beskrivning av bastun hos finskugriska mordvafolket i området kring nuvarande Moskva år 912. Namnet SAUNA finns i samma betydelse hos vatjafolket, ester, livländarna och i samiskan. Den äldre formen har varit SAKNA. I östkarelen kallades sauna för KYLY, vilket syftar till badet. I samiskan har ursprungsbetydelsen för ordet SAUN varit kula, = jordgrop.

Enligt Mythologia Fennica (1798) heter de äldsta basturån Auteretar och hennes son Auterinen.

"Löyly poika Auterinen,
Auterettaren tekemä.
hiki vanhan Väinämöisen
Herran hengestä hyvästä"

"Badkast sonen Auterinen
Gjord av Auteretar
Svett av gamle Väinämöinen
av den gode Herrens ande."

FINSKA VÄNNER I KUNGÄLV

FKMS' STYRELSE ÄR I PLANERINGSTAGE

GUNNEL JOHANSSON OCH
KARIN JOHANSSON HÅLLER
I MÅNGA TRÅDAR

FKMS-BASEN RAIMO BERG

NYTT FRÅN LOKALFÖRENINGARNA

Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn

Ny ordförande:

Kai Rosnell, tel 51 25 52, efterträder Pentti Käppi.

Vårprogrammet:

Den 23 mars var det Nordens dag på Göteborgs Stadsbibliotek. Pentti Käppi höll föredrag om krigsbarn. Dessutom gjordes en liten utställning som pågick till 6 april.

26-27 april, årsmötet i Västerås. Om du inte fått info direkt från arrangörsföreningen, tag kontakt! Vi försöker samordna resan med Trestad-föreningen som hyr en minibuss. Minst en bil kör från Göteborg direkt till Västerås. Vill du ha plats i bil eller minibuss så ring ordf (se ovan) eller Eero Ahlbäck (tel 0520-44 48 37).

8 maj kl 13-18: Medlemsträff hos Pentti Käppi, Sjögången 30, V Frölunda. Förbered dig på en promenad på Billingsens klippor vid havet (vid dåligt väder står ett stort vardagsrum till vårt förfogande). Medtag matkorg för eget behov.

Sångträffarna med Karelska Föreningen, Tättingegatan 16, V Frölunda, fortsätter **söndagarna 6 och 20 april kl 15**. Pentti lotsar oss genom den finska sångskatten i "Kultainen Laulukirja".

Det blir avslutning med "Vårsånger" **tisdag 6 maj kl 19** då även andra musikanter och Carlerikören medverkar.

Övrigt:

Den 15 april inbjöd Skåneföreningen till årsmötet med fest på Backagården i Höör.

14-15 juni har Danmarks "finneborn" sin årsfest i Korsör. Tala med Eero Ahlbäck snarast om du vill åka med.

29-30 augusti anordnas en stor krigsbarnsträff i Åbo. Eero har plats i sin planerade resa, liksom närmare info.

Boka redan nu helgen **11-12 oktober** för nästa Krigsbarnsseminarium i Kungälv. Pentti håller i programmet. För hösten planeras vidare medlemsträffar **onsdag 17 september** och **onsdag 5 november**.

Väl mött

gm Kai Rosnell
Ordf.

Ur Verksamhetsberättelsen från FK Trestad, Trollhättan

Styrelsen med Raimo Lundgren som ordf omvaldes. I RFK Riks representeras vi av Raimo Lundgren och Eero Ahlbäck.

Bl a dessa aktiviteter har FKT haft under -96:

- Måndagsträffar på Pingstkaféet i Trollhättan sista måndagen i varje månad (utom sommarmånaderna och december)
- Finsk kulturcirkel under våren
- Svamputflykt
- Uggleafton och Gökotta
- Finsk matlagningskurs

Dessutom har vi representerats på riksmötet i Kungälv den 11-12 maj, på Danska Finnebörns årsmöte den 8-9 juni, på den Nordiska Krigsbarnsträffen i Kuopio den 13-14 sept, på Finlands självständighetsdag den 6 dec i Missionskyrkan i Trollhättan.

Besöksfrekvensen har tyvärr inte varit så stor p g a diverse förhinder. - En av våra medlemmar har avlidit under året, Harry Wahlberg, Viskafors.

Styrelsen vill **tacka medlemmarna** för visat intresse för föreningens verksamhet. Vårt syfte är att träffas och umgås under trevliga former samt dela våra erfarenheter både som barn och vuxen i rollen som krigsbarn. Våra tankar möts och minnen tas upp från de år, när vi kom till Sverige.

Ord att minnas: **Detta får ej hända igen!**

Trollhättan den 3 februari 1997 / Styrelsen

Matlagning i Trestad

Rimlig Resumé

Från vår verksamhet 1996
skriver jag så här på rimmad text.

Vi hos Hilikka i våras på uggleafton och gökotta var.
Hon ordnat så trevligt med mat och tipspromenad,
men det vete katten var fåglarna var.
Men roligt vi hade dagen och kvällen lång,
med aktiviteter, bland annat med frågetävling,
musik och en och annan sång.

På hösten vi samlades kring grytor, pannor och fat,
för att lära oss tillaga kulturisk finsk mat.
Vi kokade, stekte och degar knåda',
karelska piroger, svampsoppa och kålrotslåda,
Katrinplommonstjärna och Runebergskaka
och allting var gott av avsmaka.

Självständighetsdagen vi högtidligt höll
med underhållning av musik och sång.
Ja, det var allt och tack för denna gång.

Hälsningar från
Trollhättans Finska Krigsbarn
gm Ritva Öberg

Föreningen Finska Krigsbarn
i
Mellansverige

Det är dags för Åbo-träffen!
29 - 30/8 1997

Resa Stockholm - Åbo 28/8 kl. 21.15 i B-hytt
Åbo - Stockholm 31/8 kl. 10.00 Dagtid

Inte Viking-Clubmedlem

Viking-Clubmedlem

Hytt B2	132:-	132:-
Buss t/r V-ås-Sto	190:-	190:-
Sto - Åbo	102:-	49:50
Åbo - Sto	72 :-	49:50
Hotell 2 nätter	<u>440:-</u>	<u>440:-</u>
Summa	936:-	861:-

Återresan; inga hytter, men det finns förvaringsboxer för bagage ombord.

Du vill väl hänga med?

Hör av Dig till Gunnel Johansson, Eddagatan 4, 723 55 Västerås
Eller ring henne på tel: 021 - 220 58.

SENAST 97 08 01
Anmälan är bindande

✕-----

- Jag deltar i träffen
- Anslutningsbuss V-ås/Sto t o r
- Delar hytt med
- Delar hotell med

Namn:.....

Adress:.....

Från verksamheten i FK Mellansverige under 1996

20/1	Vinterträff i Karlstad
28/1	Teaterbesök i Västerås
6/3	Studiebesök på ABB ATOM i Västerås
9/3	Årsmöte på Lövudden, Västerås
13/3	Studiebesök på Apoteket Hjorten
21/4-23/4	Studieresa till Helsingfors
6/5	Studiebesök på Naturapoteket, Västerås
11-12/5	Riksmöte Kungälv
22/5	Tjejträff
9/6	Medlemsmöte i Vretstorp
27/6	Ångbåtsutflykt med Blidösund
3/8	Statyavtäckning i Kemi
24/8	Bussutflykt till Finnstigen
21/9	Medlemsmöte på Lövudden
31/10	Teaterbesök i Västerås
9/11	Medlemsträff i Eskilstuna
30/11	Julbord i Vretstorp

ANNONS

**NU ÄR DET DIN TUR ATT MÅ BRA:
GÅ NER ELLER UPP I VIKT!**

FÖRSÖKT FÖRUT? FUNGERADE INTE? TAPPADE SUGEN?

GÖR SOM JAG!

DU KOMMER OCKSÅ ATT BLI FÖRTJUST
I DE NÄRINGSRIKA ÖRTPRODUKTERNA FÖR VIKTKONTROLL!
HERBALIFE HAR 17 ÅRS INTERNATIONELLA ERFARENHETER!
RING MIG OCH FRÅGA OM DET GODA RESULTAT SOM HERBALIFE GAV MIG!
SAMT OM DEN FULLA RETURRÄTTEN SOM GÄLLER I 30 DAGAR!

RING FÖR INFORMATION:

ANNA JAKOBSSON
svensk/finsktalande oberoende distributör
tel. 08-560 355 76 eller 08-560 307 83

Från lokalgruppen i Eskilstuna.

Vi har kommit igång med vår **studiecirkel** om "Finska krigsbarn". Vid tredje träffen, 14 /12, var vi 8 st, som gärna fortsätter att träffas under våren. Det är många **frågor** vi söker svar på, t.ex: - Hur kom jag själv till Sverige? - Hur började idén med barnflyttningar?

Många svar får vi ur **fakta-böcker** t.ex: - Pertti Kaven: 70 000 små öden, Sahlgrens.

- Annu Likkanen: Med lapp om halsen, Inter Terras.

- Lillemor Lagnebro: Finska krigsbarn, Umeå universitet.

Personliga **minnen** finns bl.a. i: - Sinikka Ortmark: Du som haver barnen kär, En bok för alla.

Från ett avslutat **ALU-projekt** har vi fått en låda överblivet material om finska krigsbarn, som vi ska sortera - bl.a. kopior av bilder, tidningsartiklar och utdrag från Lagnebros avhandling.

Vi tar även del av varandras erfarenheter och försöker få klarhet i vad som hände - och varför.

Allt av allmänt intresse samlar vi fortlöpande i en **info-pärm**.

Under våren ska vi förbereda och göra ett studiebesök på **Riksarkivet i Stockholm**.

Vi träffas som förut hos **NBV i Eskilstuna, Strandg. 7 nb:**

Lör 25 jan. kl 14 Lör 22 feb. kl 14 Prel: Lör 5 apr. kl 14

(dessutom i Västerås 1/3 och 26 /4 - förstås)

Vill någon starta en kamratercirkel där ni bor, hör gärna av er!

Kontaktpersoner i Eskilstuna är **Karin och Lauri Wahlberg, tel: 016 - 13 50 80**

Vår adress: Bosättervägen 12. 633 47 Eskilstuna. Välkomna!

* * * * *

INSIKT

av Karin Wahlberg

Hej kära dagbok!

Så värst ofta blir det väl inte att jag skriver i dig. Men det är skönt att du finns där, färdig att lyssna - utan att avbryta med snusförnuftiga råd och avledande "trösta-bort"-förklaringar.

Du vill väl veta vad det är som trycker mig just nu. Problemet är, att det är just vad jag själv också vill veta. Jag känner bara en obestämd oro, en olustkänsla - som om jag vore besviken. Men jag förstår inte varför. Jag har ju fullt upp att göra i hemmet, en stor 5-generationers familj utspridd i Sörmland - och tillräckligt med andra kontakter.

Varför saknar jag så djupt en del av de vänner, som kommit och gått genom årens lopp? Själsfränder, som man ivrigt bytt adress med, för att kunna fortsätta den givande samvaron. Men brevväxling är inte samma sak. Engagemanget bleknar, vardagen fortsätter ungefär som vanligt. Är det sorg över något jag har förlorat - dålig planering av tillvaron eller - - - ?

Du säger ingenting - som vanligt. Du låter mig hållas - tills jag själv kommer på ett bra svar. Fast det är jobbigt och mycket tålamodsprövande, så uppskattar jag det. Då vet jag ju att det är min egen, äkta känsla som kommer fram. Nu börjar jag ana att det är **tacksamhet!** Det är **glädje!** Jag är alltså glad, för att jag fått uppleva alla dessa personligheter under olika perioder av mitt liv. Samhörigheten vi kände var upplyftande, just för att det var oväntade avbrott i det vardagsgrå. Det kan aldrig någonsin bli samma upplevelse om man försöker upprepa det igen. Tillfälliga vänner blir som **ljuspunkter** utefter livets väg - sedan går man vidare åt varsitt håll, styrkt och upplivad - och dessutom berikad med några nya fina minnen.

Tack, kära dagbok för att du hjälpte mig att komma på det - och hej på ett tag!

Ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus
Kulturcentrum för Sverige och Finland

KURS I FINSKA SPRÅKET OCH FINLANDS KULTUR FÖR NORDBOR

Grundkurs

Påbyggnadskurs

- Arrangörer** *Hanaholmen - kulturcentrum för Sverige och Finland*
- Plats** Hanaholmens kulturcentrum, Esbo, Finland.
- Tidpunkt** 6.-15.8 1997.
- Kurstyp** Grundkursen förutsätter inga tidigare språkfärdigheter i finska. Påbyggnadskursen förutsätter genomgången längre grundkurs eller motsvarande kunskaper i finska. I undervisningen används boken *Suomen kielen alkeisoppikirja* (Finn Lectura 1992) av Anna-Liisa Lepämaa & Leena Silfverberg. I kurserna ingår ca 40 timmar språkundervisning jämte praktiska språkövningar. Den resterande tiden, som är gemensam för bägge kurserna, fördelas mellan föreläsningar om kultur och samhälle i Finland samt exkursioner. Då är undervisningsspråket svenska.
- Grundkurs** I grundkursen introduceras deltagarna i finska språkets struktur och centrala ordtyper och kasusformer. I kursboken läses kap. 1-6 (t.o.m. objekten).
- Påbyggnadskurs** Fortsättningskursen har i år karaktären av en *konversationskurs*, närmast för de studerande som genomgått våra tidigare fortsättningskurser eller inhämtat motsvarande kunskaper (hela kursboken). Kursen är sålunda avsedd för studerande som behärskar finska språkets centrala ordtyper och olika verbtyper, de viktigaste kasusformerna, objekt, pronomina, förfluten tid i sin helhet, konditionalis och finska språkets pluralformer. Kursen vill särskilt aktivera deltagarna att kommunicera på finska, med hjälp av diskussions- och hörförståelseövningar, samt uppmuntra till uppövning av den muntliga förmågan i olika sammanhang.
- Deltagarantal** 12 personer/kurs.
- Lärare** Grundkursen: fil.kand. *Sirkka Ojaniemi*, lektor vid undervisningsministeriet. Påbyggnadskursen: fil.kand. *Marjut Vehkanen*, Helsingfors universitet.
- Kursavgift** 3.000 FIM vari ingår kost och logi i enkelrum, undervisning, läromaterial och exkursioner.
- Stipendier** Ett begränsat antal resestipendier kan beviljas (fritt formulerad ansökan bifogas). Stipendierna är små och har i första hand reserverats för skandinaver med mycket lång väg och dyr resa. Kursdeltagarna uppmanas därför göra allt för att från annat håll utverka behövt stipendium för att bekosta resan eller deltagandet i kursen.
- Anmälning** Skriftliga anmälningar sändes till Hanaholmens kulturcentrum före den 30 april 1997. Blanketter fås av arrangören. Deltagarna antages i anmälningsföljd, dock så att de som deltagit i Hanaholmens tidigare kurser har förtur till påbyggnadskursen. Skriftligt besked om antagning ges i maj månad.
- Upplysningar** Hanaholmens kulturcentrum, kultursekreterare Tina Ylikärppä-Räihä, FIN-02100 Esbo, tfn +358 9 4350 2422, fax +358 9 467 291.

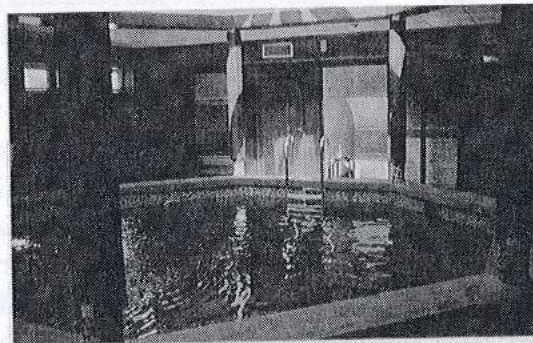
HOTEL EDISON

Svalgången 1, P.O. Box 1150
S-721 29 Västerås, Sweden
Telephone +46 021-30 38 00
Telefax +46 021-30 38 88

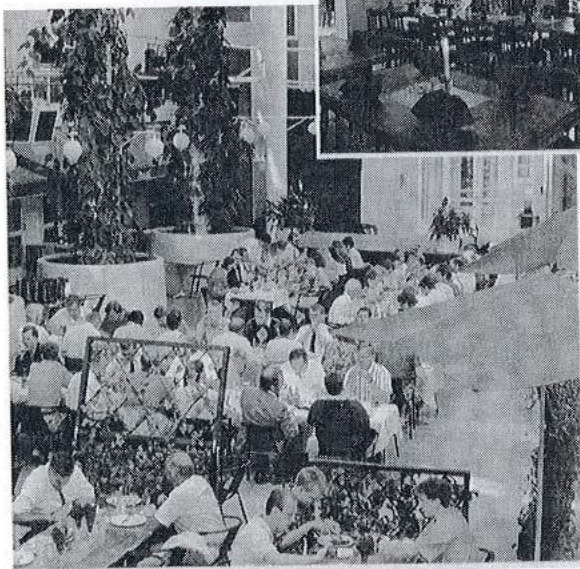
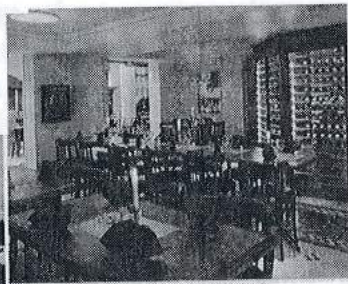
Member of

◀ Hotel Edison är med sina 89 trevligt inredda och modernt utrustade rum och sviter ett självklart alternativ vid val av hotell- och konferensanläggning i Västerås.

▲ Trevlig relaxavdelning med pool, bastu och solarium. Bekvämt möblerad för avkoppling och rekreation. Det finns även tillgång till ett World Class Gym.

Restaurang Pascal med plats för 400 matgäster i den öppna och trevliga atriumgård. För mindre affärsmiddagar rekommenderar vi vårt magnifika Skultunarum.

Under samma tak.

I en unik kombination blandas här moderna konferens- och utbildningslokaler med hög teknisk utrustningsnivå och genuint inredda trevliga rum samt en klassisk restaurang i ombonade lokaler, för bästa trivsel och komfort.

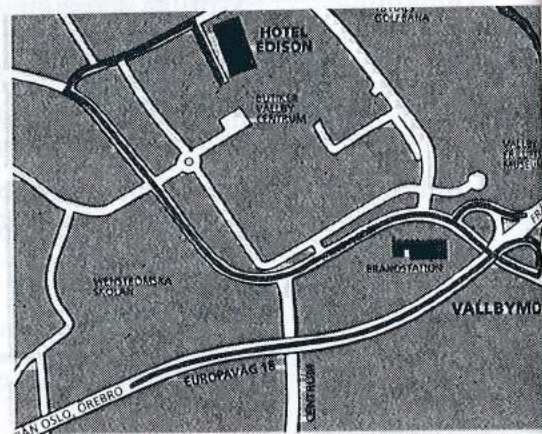
Våra högt ställda ambitioner i samklang med personalens engagemang i stort och smått gör oss till ett självklart alternativ när det gäller val av hotell och konferensanläggning.

Pröva oss - Du också!

Välkommen!

Så här hittar du till oss!

Kommer du med bil, tar du av från E 18 vid avfarten ner mot Vallbymotet. Kommer du med tåg eller flyg tar du linje 12 från centrum/centralstation och åker mot Vallby. Västerås ligger 110 km väster om Stockholm och har täta vägsförbindelser och en flygplats med inrikes och internationell trafik. Hotel Edison ligger 3 km från City. Med buss 12 tar du dig till och från centrum.

Namn och adresser till lokalföreningar i Sverige, Finland och Danmark

Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn c/o Kaj Rosnell	Anekdotgatan 3, 422 41 Hisings Backa	031-512552
Föreningen Finska Krigsbarn i Norr Ordf Maija-Liisa Hedgren	Älgvägen 61, 891 43 Örnsköldsvik	0660-42131
Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn Ordf Marjaana Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Trestadsföreningen Finska Krigsbarn Ordf Raimo Lundgren	Ekholmsgatan 14, 461 39 Trollhättan	0520-481859
Skåneföreningen Finska Krigsbarn Ordf Kosti Markkanen	Ribetuatorp, 297 94 Degerberga	044-352077
Västkustföreningen Finska Krigsbarn Ordf Manne Nilsson	Sveagatan 7, 432 42 Varberg	0340-73778
Föreningen för Finska Krigsbarn i Mellansverige Ordf Raimo Berglund	Välljämngatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
Lokalföreningen Finska Krigsbarn Gävle-Dala Ordf Aune Karlsson	Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika	0240-15407
Finska Krigsbarn Vättern bygden Ordf Väinö Bistsjö	Box 115, 520 40 Floby	0515-41223

Suomalaislapset Tanskassa-yhdistys, "Finnebarn i Danmark"
Ordf Kaj J Schmidt P A Madvigvej 17, DK-6100 Haderslev, Danmark

Kemin Seudun Sotalapset
Ordf Salme Porola-Salmi Ruutinkatu 16 D, SF-94100 Kemi, Finland 009358-9698-221370

Åboföreningen, Turun Seudun Sotalapset
Ordf Pirkko Tähtkäpää Pulmusuontie 69, SF-20360 Åbo, Finland 009358-921-385774

Helsingforsnejdens Krigsbarn
Ordf Pertti Kavén Kaartotie 27, SF-04430 Järvenpää, Finland fax 009358-90-2711402
009358-90-2922178

Lahtiföreningen, Lahden Seudun Sotalapset
Ordf Teuvo Halme Puotinkatu 2 C 21, SF-15700 Lahti, Finland 009358-918-7531361

Björneborgföreningen, Porin Sotalapset
Ordf Jaakko Nurmi Olkitie 10, SF-28360 Pori, Finland 009358-939-6350717

Österbottens Krigsbarnsförening
Ordf Rita Lahti Tegelbruksgatan 23 B, SF-65100 Vasa, Finland 009358-6-3122875

*Avs: RFK
c/o Aune Karlsson
Törnrosavägen 5
771 55 Ludvika*

RFK:s styrelse t o m 26/4-97

Ordinarie

Aune Karlsson, ordf
Pirkko Ahlin, v ordf sekr
Hellevi Gripwall, kassör
Raimo Lundgren
Marjaana Hansson
Helmi Odelberg
Marjetta Mahkonen

Adress:

Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika
John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad
Näsbychaussen 17B, 291 35 Kristianstad
Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan
Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm
Genvägen 8, 831 43 Östersund
Långströmsvägen 32B, 418 70 Göteborg

Tel.:

0240-15407
054-158638
044-127581
0520-481859
08-842213
063-519056
031-546039

Revisorer

Birger Hansson
Reino Heino

Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm
Sanderängsgatan 34, 811 31 Sandviken

08-842213
026-250319

Revisorsuppleant

Sam Halonen-Norlin

Drottninggatan 27A, 724 64 Västerås

021-181516

Valberedning för 1997

Auvo Klefström, sammankallande
Kaj Rosnell
Säde Ikonen
Eila Damm
Raimo Berglund

Minnebergsvägen 18, 167 41 Bromma
Anekdotgatan 3, 422 41 Hisings Backa
Blåsbackegatan 6 A, 302 47 Halmstad
Råbackavägen 6, 810 10 Torsåker
Välljärmsgatan 240, 724 73 Västerås

08-349125
031-512552
035-184975
0290-85109
021-354507

Redaktionen för MedlemsNytt

Kaj Rosnell
Gunnar Sältin
Säde Ikonen
Pirkko Ahlin, v ordf sekr
Aune Karlsson, ordf, ansv.utg.

Anekdotgatan 3, 422 41 Hisings Backa
Odengatan 47 4tr, 113 51 Stockholm
Blåsbackegatan 6 A, 302 47 Halmstad
John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad
Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika

031-512552
08-6731869
035-184975
054-158638
0240-15407

Manusstopp

Om Du eller Din förening vill ha med något i nästa MN måste det vara redaktionen tillhanda senast 20 maj.

Skicka foton! Insänt material återsänds om adressat och frimärkt kuvert bifogas.

Detta nr har redigerats av
Marjatta Balgård
Nydalav 4 D, 903 38 Umeå